

De Primis Et Ultimis Temporibus, Seu De Principio Et Fine Mundi

**Ulloa, Joannes de
Augustæ Vindellicorum [u.a.], 1719**

§. 2. De quinta bestia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81404](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81404)

significare illos eosdem decem Dynastas, & quasi reges, quibus armatus, & gloriosus apparebat Draco, tanquam cornibus pugnaturus cum agno, sed per hunc confringendis juxta Joannem. 4. memorantur apud hunc eundem dicentem de Antichristo, ut

bid. c. 13.

mox exponam. Vidi de mari bestiam ascendentem, habentem capita septem, & cornua decem, & super cornua ejus decem diademata, & super capita ejus nomina blasphemie. Hic jam apparent cornua coronata, quia Dynastiæ illorum decem principum, cum appareant in bestia præfigurante Antichristum, apparent ut devolutæ ad hunc, & huic incorporatæ; Unde apparent sub corona regia. Septem autem capita significantia septem reges, apparent exauthorata, & sine coronis, pro quibus blasphemias gestant *super capita ejus nomina blasphemie*: Quoniam septemdecim illis regionibus devolutis ad Antichristum, ascendent ad incorporationem cum regia corona illæ, quæ erant Dynastiæ; & descendent ad qualitatem, & nomen provinciarum, regna, quæ simpliciter erant regna, quæque propriis coronis orbabuntur, eo quia sub communi corona confundentur cum aliis, atque ideo in blasphemias prorumpent illæ gentes contrâ DEUM, quod se videant sub iugo Antichristi propriis regibus extinctis; vel potius capita illa apparent sine coronis, quia tempore Antichristi jam ardebunt in inferno septem illi reges, quos nuper memini quorum tamen impietatem, ac sævitiam gestabit in capite Antichristus, ut in igne suum. 5. apud eundem, qui loquens de bestia coccinea scribit:

bid. c. 17.

Quæ habet capita septem, & cornua decem: Neutra apparent hic coronata; sed ex dictis prius ab eodem Joanne factis apparet utrorumque qualitas. De capitibus dicit ibidem, quod significant septem colles (nempe Romanos) & septem reges, quos supra memini, quorum impietatem contrâ DEUM, & sævitiam contrâ Ecclesiam hæreditavit priscum Imperium Romanum, licet ipsi Romani non fuerint. De cornibus autem ait, quod significant decem principes, sive reges, qui regnum

nondum acceperunt. Unde constat Joannem non loqui hic de principibus præteritis, sed de futuris. Quamobrem Daniel, & Joannes constanter prædicunt, decem illos principes occupaturos, dirionem antiqui Romani imperii inter quos erepturus est Antichristus, & quos sibi subjugaturus est. Joannes adjungit septem capita coronata, sive reges septem, quibus Diabolus armatus est, prælians contra Ecclesiam, & quibus etiam armabitur Antichristus imitando, & superando eorundem impietatem.

§. SECUNDUS.

LI. Tertia bestia est, quæ Joanni apparuit, & de qua dicitur: *Vidi de mari bestiam ascendentem, habentem capita septem, & cornua decem.* Hæc bestia in primis non significat immedie, ac directe Diabolum in sensu literali: Quoniam ab eodem contradiungitur ibi. Dicitur enim. *Dedit illi Draco virtutem suam, & rursus Adoraverunt Draconem, qui dedit partem bestie, & adoraverunt bestiam.* Res ergo distinctæ sunt Draco, nempe Diabolus, & bestia illa. Deinde neque significat Antiochum, aut Romanum, aut Romanum Imperium, sed Antichristum ipsum. Huic enim, & non illorum ulli, conveniunt quæ Joannes dicit de bestia, v. g. quod *data est ei potestas facere menses quadraginta duos*, id est regnare tres annos cum dimidio, hoc sæpe de Antichristo prædicitur in scriptura, nunquam autem de ullo illorum: item quod numerus ejus sexcenti sexaginta sex, quod ænigma passim accipitur de solo Antichristo, & licet modo non intelligatur (cum sint multa nomina vivorum, quibus habetur ille numerus) cum nostra parum, vel nil referat scire nomen Antichristi nascituri post mortem nostram. Ast intelligetur ænigma à fidelibus tunc victuris, quorum intererit dignoscere quamprimum nequam illum, & pro quorum præsertim instructione scribit hæc Joannes, ut moniti discant vitare sævientem illam belluam, & non

non credere fallaciis præcursoris sui, qui depingitur ibi instar agni. Hæc bestia dicitur ascendere è mari, vel quia reipsa, potente classe armatus, incipiet Antichristus negotium suum subigendi totum saltem antiquum imperium Romanum, siquidem multoties per viam maritimam adepti sunt homines magna imperia, (ut Anglo Saxones adepti fuerunt Britanniam, Castellani Indiam Occidentalem, Lusitani Orientalem) quamvis non raro per viam terrestrem, ut Arabes obtinuerunt Africam, & magnam Hispaniæ partem, & Alexander obtinuit Persiam, & Tartari obtinuerunt Sinam; vel quia, cum marinæ belluæ ob humiditatem, atque pinguedinem elementis, in quo generantur, concipiuntur, eduntur, aluntur, impunequæ vagantur, soleant esse longè majores, atque truculentiores, utitur Joannes hac metaphora marinæ bestię, ad ostendendum immanitatem atque truculentiam Antichristi. Pro hoc casu bellorum, quæ Antichristus geret ad obtinendam universalem illam Monarchiam, dictum videtur illud: *Audieturi enim estis praliam & opiniones praliorum.* Item, *surgit enim gens in gentem, & regnum in regnum, sed nondum est finis.* Non enim poterit ascendere ille ad universalem Monarchiam, quin magna sint bella initio, & consequenter *nondum finis.*

LII. Dicitur præterea habere septem capita, quia sicut suus princeps magnus Diabolus proponitur capite antecedente, ornatus septem illis regibus, qui ab initio maximè infensi fuerunt pietati, religioni, cætuquæ fidelium juxta num. 49. Ita Antichristus veniet armatus eorundem septem regum impietate ac blasphemias, atque ideò signanter dicitur, quod *super capita ejus nomina blasphemie*; ebibet namquæ ille iniquus blasphemias in se uno septem illorum regum, sicut spongia aquam: verb. grat. blasphemiam Pharaonis: *Quis est Dominus, ut audiam vocem ejus, & dimittam Israel? Nescio Dominum.*
R.P. *Ulloa de Principio & Fine Mundi.*

Item blasphemiam Caldei. *Et quis est DEUS, qui eripiet vos de manu mea?* Dan. 3. 15. Item Jeroboami vocem sacrilegam: *Ecce Dii tui Israel, qui te eduxerunt de terra Egypti &c.* Non enim absque causa dictum est de Antichristo sub figura illius cornu initio parvi, & postea potentissimi, quodquæ exortum est in medio decem cornuum, sermones contra excelsum loquetur, & prius quod habebat os loquens ingentia, & audacia hæc rapuit ad se attentionem Prophetæ, aspicebam propter vocem sermonum grandium quos cornu illud loquebatur. Jure itaque, tertia hæc bestia Antichristum præfigurans, objicitur Joanni cum septem capitibus, coronatis nominibus blasphemias, innuendi ergò, eum præcontenturum in se, quoad blasphemias contra excelsum, septem illa capita regia, quæ magis infamia fuerunt ob blasphemias contra DEUM. Dicitur præterea habere cornua decem coronata: Quoniam Antichristus habebit substantiam, & dominia decem illorum toti esnominatorum regum, aut quasi regum, inter quos divisum erit, paulo antè ultimum quadriennium mundi, antiquum Romanum imperium, quia de hoc signanter loquitur Danieli assistens ille, quem consuluit, quando dicit, quod cornua decem illius belluæ decem reges erunt, & alius confurget post eos, nempe Antichristus juxta charactèrem, quem ibi affigit ei: Etenim antiquum est in omni litteratura dicere, quod homo habet eum, cujus substantiam nactus est, ac possessiones, ut ostendo Decades. numero 45. verb. grat. ipsum rapiet armatus, id est, ipsius substantiam, remque familiarem armatus miles auferet: Et illud ferentianum. *Hunc tibi devorandum propino*, id est, hujus supellestem, & illud alterum, *gustasse de sene*, id est, aliquid de senis re nummaria subripuisse. En probabiles rationes, propter quas potuit apparere Joanni bestia præfigurans Antichristum ascendens è mari, atque gestans septem illa capita, & decem cornua, & hoc in sensu litterali, & historico Propheta.

Dan. 3. 15.

3. Reg. 12.

Dan. 7. 25.

Ibid. v. 24.

Job. 5.

Matth. 24.

Exo 2. 5.

Z

pherico; nam si allegoricis, ac moralibus sensibus pascaris, invenies abunde in sylva Asceticorum. Denique de Diabolo inquit Joannes initio hujus capituli 13. ut aliqui putant, vel in fine capituli precedentis, ut in vulgata habetur, quod cum videret se non posse assequi fugitivam illam mulierem alatam, abiit facere praelium cum reliquis de semine ejus, qui custodiunt mandata DEI, & habent testimonium JESU Christi; Et stetit supra arenam maris, & vidi e mari bestiam ascendentem &c. Nempè quia videns Diabolus se non potuisse apprehendere cœtum, & senatum Episcoporum cum suo Episcopo (hoc est se non potuisse assequi Ecclesiam, cujus typus erat illa mulier amicta sole, ut infra dicam) eo quod divinitus adjuti fugerunt Roma (& hæc fortassis est discessio, nempè Ecclesiæ ab ea urbe, quam venturam primum innuit Paulus) propter persecutionem illorum decem principum, de quibus

a. ad Thessal. dicitur. Hi unum consilium habent, & virtutem, & potestatem suam bestia

cap. 2. (nempè Diabolo, ut mox dicam, cui typuserat illa bestia) tradent. Hi cum agno pugnabunt, & agnus vincet illos &c. & paulo post. Hi odient fornicariam (nimirum Romam in sensu quem infra explicabo) & desolatam facient illam, & nudam, & carnes ejus manducabunt & ipsam igni concremabunt, DEUS enim dedit in corda eorum, ut faciant, quod placitum est illi. Videns inquam Diabolus hoc, tunc infectaturus fideles, seu reliquum populum Christianorum, stetit in litore maris, quasi marinum monstrum sibilo excitaturus, & excitabit Antichristum, quem decem illis principibus, qui Romam subvertent, sufficiet, & cui illi sponte, aut vi, vires potestatem, atque ditiones tradent, ut laterone suo adjutus, nempè suo Pseudopropheta, Christiani nominis reliquias extirpet; Plagam gladii, quam in uno ex suis capitibus accipiet hæc bestia, exponam infra numero 61.

LIII. Quarta bestia, quæ objecta fuit Joanni gestans sedentem meretricem, non significat Antichristum; sed Diabolum ipsum: Quoniam bestia illa gestabat suo dorso insidentem urbem antiquam Romanam, purpuratam, & quasi triumphantem: At Antichristus non gestabit illam supra se, cum destructam, atque combutam inventurus sit illam per decem eos principes, quibus succeder, ut paulo antè dicebam ex capite 17. Apocalypsis: Ergo bestia illa non significat Antichristum. Major videtur certa; nam cum ibi dixisset Joannes, mulierem ebriam de sanguine sanctorum, & de sanguine Martyrum JESU, propter immensum sanguinem Christianorum, qui effusus est in ea urbe; Item sedere supra septem montes, seu colles; septem montes sunt, super quos mulier sedet, quæ sunt duo satis clara indicia urbis antiquæ Romæ: Concludit caput interpretatione ibi ab Angelo data: Et mulier, quam vidisti est civitas magna, quæ habet regnum super reges terræ: Sola Roma erat talis tempore Joannis: Sicut ergo imperator exercitus quando propria manu obruncebatur Imperatorem exercitus victi, gestabat gloriabundus super humeros suos spolia illius, quæ dicebantur opima, solebatque insigniri nomine gentis victæ, verb. grat. Scipio Africanus: Cæsar Germanicus &c. ita Diabolus propositus fuit Joanni in eo capite 17. Coccineus, & quasi gloriabundus portans supra se, non tanquam onus, sed instar honoris, & trophæi urbem illam Romam, Hæc dicitur ibi habens poculum aureum in manu sua plenum abominatione, & immunditia fornicationis ejus, quia venustis illis, & quasi auratis verbis, dii immortales. Religio, & similibus, seducebat plurimos populos, invitabatque ad idololatriam (quæ nomine fornicationis passim explicatur in scriptura) retrahendo eos ab unius veri, & summi DEI cultu: Vocatur item Babylon magna, mater fornicationum, & abominationum terre, propter confusionem ac omnium errorum commisionem, quæ in urbe ea regnabat,

Serm. 1. de
Apostolis.

Liv. lib. 1.

Liv. lib. 1.

bat; & ex ea diffundebatur per totum suum Imperium. *Hic omnium sacrilegorum impietas destruenda*, (inquit de illa Roma sanctus Leo) ubi diligentissima superstitione habebatur collectum, quidquid usquam fuerat variis erroribus institutum. Et postea conversus ad Petrum sylvam istam frementium bestiarum, & turbulentissima profunditatis oceanum constantior, quam cum supra mare gradereris, ingrederis. Romani quippe illi, vel superstitione seducti à Diabolo per Numam ipsorum legislatorem, qui nocturna sua commercia cum DEA *Egeria*, id est, cum Diabolo succubo, illis venditabat; vel callida ratione status adducti, magna veneratione, saltem externa, prosequiebantur aliorum populorum idola, ut vel fidelitatis haberent apud se pignora, nec non benevolentiae, vel magnum armamentarium, quasi coeleste possiderent, quo simplices illas priscas, & rudes gentes terrent de caelo. Sic à Trojanis, & Græcis acceperunt varia idola; sic à vicinis Etruscis, quamvis æmulis, habuerunt ritus varios: sic eorum Rex Numa dicti nocturni Diaboli prætendebat oracula: sic à Veys conciliarunt sibi junonem, tametsi Diabolum factionis contrariae, sic senatores fabula romuli in DEUM conversi tumultuantem populum sedarunt, & sibi conciliarunt: sic camillus nequens cohibere plebem, veys inhiantem, ad solitum confugit frænum, nempe ad religionem deorum capitolii, quasi huic affixi hinc moveri non possent viros: sic Imperatores Romani reverentia DEorum immortalium purgare sibi videbantur immanitatem effundendi tantum Christianum sanguinem, ex cujus multiplicatione ruinam status temporalis timebant. Antiquam itaque fuisse videtur illi genti à Diabolo deceptæ, quasi religioni militare, & interea sibi, & suo imperio vincere. Gestabat ergo Diabolus Romam illam tanquam illustre trophæum, & tanquam babylonem confusionis omnium errorum, & tanquam matrem foventem idololatriam, ubique, & tanquam gaudium, &

R. P. Ulloa de Principio & Fine Mundi.

coronam suam ut paulus vocat verè ad Phil. 4. fideles,

LIV. Nequete moveat videri alienum à Joanne, quod civitatem *almam*, & sanctissimam postea futuram infamia illa notasset. *Meretrix magna, Babylon, mater fornicationum* &c. tum quia loquebatur tunc de illa, prout illa tunc erat; erat autem tunc prout nuper dixit S. Leo, tum quia consuetum in scriptura est, uostendi Decade 4. num. 10. quod durer nomen, quo res prius, aut nobilitabatur, aut dehonestabatur, tametsi jam cessaverit ratio illius nominis, v. g. *Simon leprosus* & tamen jam non erat leprosus, quando Dominum invitavit: *Mulier quæ erat in civitate peccatrix*, & tamen jam non erat tunc peccatrix, sed ad DEUM conversa: *Cæci vident*, & tamen jam non erant cæci, quando videbant. Similiter loquuntur elegantes authores sæculares. *Ab virgo infelix, quæ te dementia cepit*, & tamen jam non erat virgo: Similiter alius de alia jam exauthorata, *Illacrimat virgo*. Sancta ergo urbs Roma vocatur à Joanne *meretrix magna, Babylon, &c.* non quia est, sed quia fuit; & in remedium nostræ superbiæ vult DEUS, quod in scriptura præparatam habemus medicinam, scilicet memoriam illius, quod fuimus, fueruntque nostri majores, sicut habebat ille, qui ad regiam clamydem assumptus audivit: *De post fatantes accepit eum*, & sicut habebat illa, cui dictum est. *Sub arbore malo suscitavi te, ibi corrupta est mater tua ibi violata est genetrix tua: Et illa, quæ cecinit. Suscitavit de pulvere egenum, & de stercore elevavit pauperem, ut sedeat cum principibus, & solium gloriæ teneat: Cum ergo DEUS prædestinaverit Romam, ut solium gloriæ religionis veræ teneat, mirum non est quod voluerit nomina illa probosa indelebili Characterè exarata manere: Vide infra n. 138.*

LV. Objicies: De bestia illa dicit Joannes ibidem: *Fuit, & non est, & ascensura est de abyssu*; Et iterum *videntes bestiam, quæ erat, & non est*: Atqui non

Z 2

non potest hoc dici de Diabolo; nam hic est, & mortales innumeros quotidie præcipiat in barathrum suum: Ergo bestia illa non significabat Diabolum. Confirmatur; de bestia eadem repetit ibidem. *Bestia, quæ erat, & non est, & ipsa octava est, & de septem est.* At Diabolus non est ullus est illis septem regibus, quos memini num. 45. quibus tanquam coronatis capitibus septem, ornabatur Diabolus ipse, ut ibidem dicebam: Ergo. Præoccupata est hæc objectio num. 40. ubi dixi magnum Diabolum non tentare nunc per se immediate homines, sed per asseclas suos; tentaturum verò in ultima mundi periodo, quando solvendus est juxta ibi dicta ex Apocalypsi, & dominium ipsius, quamvis modo per se immediate inferret bellum generi humano, nullum esse, si comparatur cum eo, quod habebat antè adventum Christi, aut cum eo, quod habebit in adventu Antichristi, atque Gog, & Magog: Quoniam antè adventum Christi, quasi impunè grassabatur per totum orbem, ut constat est historiis sacris, & sæcularibus; post adventum illum, quamvis clades inferat generi humano nec paucas, nec

ad Ephef. 2. modicas; at illas operatur in filios diffidentia, quandoquidem propter horum scelera venit ira DEI in filios diffidentia; & rursus quamvis Diaboli dicantur principes, & potestates, & mundi retores (quæ tamen attributa possunt intelligi non de Diabolis formaliter in se ipsis, sed de hominibus illis, qui erant, ac sunt primaria instrumenta Diaboli) subjunxit. *Tenebrarum harum*, intelligens homines illos, qui sponte se dedunt expresse, aut genere ipso vivendi, Diabolo. Cæteris autem jure dicitur semel, & iterum: *Vicissis malignum*; Ergo jure dici potest de Diabolo. *Fuit, & non est.* Rursus plagæ quas infligit Diabolus animabus modo, pauciores sunt, facilius vitabiles, & facilius medicabiles; Tum quia Dominus dicit suis. *Confidite, ego vici mundum*, id est enervavi potentissimum telum Diaboli, tum quia modo crebriora, & potentiora sunt auxilia, quibus infirmitati humanæ

opitulatur DEUS, non tantum propter orationem filii sui, qui loquens de Apostolis inquit. *Non pro eis autem rogo tantum, sed & pro eis, qui credituri sunt per verbum eorum in me*, & qui semper est virus ad interpellandum pro nobis, & quem advocatum habemus apud Patrem. Tum quia licet Diabolus proponatur in scripturis, ut quondam solutus, & vagus: *Circuivi terram, & perambulavi eam*, & coram ipso Christo Domino ausus sit dicere de universa potestate, & gloria mundana *cui volo, do illam* (quod intelligi poterat in eo sensu, in quo sceleratissimi multi principes ex arcano judicio DEI finuntur multoties non tamen semper omnino, distribuere honores, ac dignitates regnorum suorum inter eos, quos volunt, cum essentiali tamen dependentia ab eo, sine quo nec unus passer cadit in terram, & per quam reges regnant) at nunc simpliciter, & absolute per Christum ligatus est ut apud Marcum supponitur: *Nemo potest test vasa foris ingressus in domum domare, nisi prius sortem alliget*: Merito ergo de bestia præfigurante Diabolum potest dici. *Fuit, & non est.* De fidelibus ipsis dicimus orto jam sole, fuerunt paulo antè & jam non sunt, licet actu physice sint in nostro Hemisphærio. Dicitur item bestia illa *ascensura de abyssu*, quia in ultimo mundi quadriennio solvetur, & ex inferno erumpet juxta id, quod Joannes dicit. *Post hæc oportet illum foris modico tempore*, id est vel quator ferè ultimis annis, nempe tribus annis cum dimidio, quibus Antichristus regnabit, & paulo antè (quia hic non assequetur de repente Monarchiam universalem in unico momento) vel duodecim illis diebus quos infra dicam, nempe ebulliente innu-mera illa multitudine populorum septentrionalium sub Gog, de quo Ezechiel, & Joannes. Denique ad confirmationem distingo minorem. Diabolus non est formaliter ullus ex eis septem regibus concedo, & hac de causa bestia illum repræsentans dicitur *octava*, nimirum bestia ultra septem alias, & distincta ab illis: Non est virtualiter, & æquivalenter nego. Si enim

enim Dominus vocat Judam Diabolus, inquit. Ex vobis unus Diabolus est, dicebat autem Judas &c. Si Joannem dicit esse Eliam. Ipse est Elias, cur Joannes non potuit dicere de Diabolo de septem est, nimirum de septem illis regibus est, quatenus tot artibus nocendi instructus, illis omnibus & singulis æquivalet.

§. TERTIUS.

De quinta Bestia.

LVI. PRæter has quatuor primarias bestias, nempe imperium Romanum prænuntiatum à Daniele cap. 7. Antichristum prænuntiatum cap. 13. Apocalypsis, & magnum Diabolum expressum cap. 12. & cap. 17. Apocalypsis, ibi persequendo Romam Christianam, seu senatum Ecclesiasticum Romanum cum suo capite, ut infra dicam; hic portando super dorsum suum Romam illam meretricem; præter has inquam bestias, aliam pessimam memorat scriptura grassaturam in ultimo quadriennio. Vidi aliam bestiam ascendentem de terra, inquit Joannes, & habebat cornua duo similia agni &c. Spectrum hoc non significabat imperium Romanum quia nil speciale hujus apparebat in illo: Neque Diabolum, quia huic contraponitur, loquebatur sicut Draco, scilicet sicut Diabolus, de quo locutus fuerat Joannes capite antecedente. Ergo videtur, quod bestia illa non erat Draco ipse. Neque significabat Antichristum, quia huic etiam contraponitur, ab eodem Joanne ajente, potestatem prioris bestie, nimirum Antichristi omnem faciebat in conspectu ejus, cum reliquis ibi adjunctis, quibus hæ duæ bestie invicem discernuntur: significabat ergo illud spectrum famosum quendam Pseudopropheta, de quo sæpè loquitur Joannes in Apocalypsi, qui Diabolicum in modum fovebit, ac promovebit conatus Antichristi; Et faciet omnes pullos, & magnos, & divites, & pauperes, & liberos, & servos habere Characterem in dextera manu sua, aut in frontibus suis, ut ibidem dicitur; Cum enim

Diabolus sit Christi simia, sicut Christus habuit Apostolos, & habet vicarium interris, ita ille quæret, ac excitabit dilecto filio suo Antichristo Pseudoapostolos: Multi Pseudoprophetae surgent, & seducent multos, unus tamen erit omnium maximus, & quasi Antichristi vicarius, qui per artes diabolicas fecit, hoc est faciet terram, & habitantes in ea adorare bestiam primam. Hic objectus fuit Joanni ascendens de terra, licet Antichristus objectus fuerit ascendens de mari, quia hujus forsan natalia illustriora erunt, & illius abjectiora (mare quippe origo & nobilior, quam terra) videtur enim ille Pseudopropheta oriturus ex pulvere terræ, ac de stercore, neque habiturus spiritus ad conciliandum sibi honorem, per artes, quibus instructus erit, sed ad conciliandum illum aliis, nempe Antichristo tanquam principi, à quo emptus sit. Habebit cornua duo similia agni, quia Christi Domini heroglyphicum sibi appropians, humilitatem, ac mansuetudinem simulabit; sed cornu gemino mortales ventilabit; uno acerrimæ, atque igneæ loquacitatis, loquetur enim sicut Draco, nempe sicut princeps ipse Daemoniorum; Altero sævissimæ, ac inflexibilis impietatis: Ut quicumque non adoraverint imaginem bestie, occidantur: Vagante namque Antichristo per orbem, atque omnia proterente, & consequenter non semper, & ubilibet præsentem, imaginibus illius absentiam supplebit, & sub pœna capitis confringet homines, ut adorent icones illas, adorantes Antichristum in suis imaginibus tesseri symbolis, ac Characteribus, quoniam infelix homo ille zelantissimum se ostendit honoris heri sui: Et ne semel adoratum repudierit, statuet auctoritate sibi communicata per Antichristum (nam potestatem prioris bestie, nempe ipsius Antichristi, omnem faciebat in conspectu ejus) publiceque firmabit decreto, ne quis possit emere, aut vendere, nisi qui habet Characterem, aut nomen bestie, aut numerum nominis ejus. Dabit enim libertatem, ut eligant, quod voluerint ex his, modo in

quotidianis actionibus humanis insinuat per illas communissimas emendi, ac vendendi, quotidie se profiteantur deditos Antichristo, & ne decipiantur ab aliquibus, qui semel ex fragilitate dato nomine illi filio Diaboli, postea resiliant. Hic Pseudopropheta, faciet illa signa, quæ Christus prædixit, & Joannes repetivit: *Surgent enim PseudoChristi, & Pseudoprophetae, & dabunt signa magna, & prodigia*, inquit Dominus loquens per sylleptim de uno tanquam de multis (qui est usitatus in scriptura, ut ostendi Decade 3. v. g. *Id ipsum autem, & latrones, qui crucifixi erant cum eo, improperebant ei*, cum unus solus id faceret, & ab altero reprehenderetur juxta Lucam) de illo autem sigillatim scribit Joannes. *Fecit signa magna, ut etiam ignem faceret de cælo descendere in conspectu hominum*. Quod arduum non erit Diabolo directori bestiarum illius, cum non raro experiamur fulgura, fulmina, ignes tatus, & alios à causis naturalibus formatos in atmosphæra, decidere in terram in conspectu hominum.

LVII. Dices. Quomodo ergo prospiciet DEUS illis hominibus ne pereant, & ne seducantur à tam insigni imperatore? videntur habituri excusationem legitimam sui peccati, sequentes Antichristi vexilla, ob stupenda prodigia, quæ in hujus favorem patrabit Pseudopropheta vicarius suus. Respondeo non habebunt. Quoniam DEUS, qui illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, illuminabit sufficienter ultimos eos homines, ut si advertere velint, depræhendant prodigia illa non esse vere miracula, quibus DEUS testari solet veritatem; sed vel opera simpliciter naturalia, quamvis insolita, & nequeuntia fieri arte sola, & viribus humanis, capacia tamen, ut fiant ab aliis causis naturalibus, & præsertim à magno Diabolo adjuto per innumeros alios Diabolos ministros suos v. g. quod repentinus, & copiosus descendat ignis è parte superiore atmosphæra, quod dirumpatur terra, & ignis

erumpat, quod magni exercitus à paucis militibus deleatur invisibiliter pugnantibus Diabolis, quod nova fluant flumina, exsiccatis antiquis, quod derepente ingruant copiarum pedestres, equestres, & maritimæ per Diabolos asportatæ, quod det spiritum imagini bestiarum, & ut loquatur imago bestiarum nempe invisibiliter moventibus Diabolis labia, oculos, & membra Antichristi ære, marmore, ligno, aut coloribus expressa, ita ut vulgo credatur statuum, aut imaginem loqui, respondere ad quæstiones, moveri, & intelligere, vel ipsis formantibus verba in ore illius imaginis, sicut olim respondebant per idola (memento præstigiatorum frequentium apud histiones) quod brevissimo tempore sciantur res, quæ fiunt in remotissimis regionibus, quod fortissimarum arcium mania levi impulsu collabantur &c. Hæc inquam & similia prodigia possunt fieri verè, ac simpliciter ab Antichristo, & Pseudopropheta, adjunctis Diabolo; sed cum non superent vires Angelicas, non sunt miracula stricte talia, qualia sunt illa, quibus DEUS confirmat doctrinam. Illuminabit item homines, ut advertant, illa non esse prodigia, qualia videntur, sed esse meras prestigias, fraudes & apparentias, v. g. si impostori illi faciant mortuum aliquem assurgere in pedes, loqui, ambulare, & ratiocinari. Poterunt dignoscere illi homines mortuum eum non surrexisse; sed Diabolum assummentem cadaver ut toties defuncto fit, edere in eo corpore illas actiones externas, quas incauti credunt, elici ab homine paulo ante mortuo: similiter si faciant cætus hominum colore vitam quoad actiones omnes externas valde rationalem: Poterunt discernere totum illud negotium esse larvam, fucum, hypochrismum, & à fructibus, inter quos semper apparet indicium aliquod, totam fabulam cognoscere: Debebunt enim obedire Joanni dicenti. *Probate spiritus*.

LVIII. Igitur per duplicem viam solitam opitulabitur DEUS ultimis hominibus contra imperatores ultimos.

mos. Nimirum per subsidia externa, & per interna: *Per externa* quidem, nam licet solus DEUS sit, qui dat intrinsecus incrementum; at illud non solet dare, quando deficit extrinsecum Ministerium, suâ providentiâ præscriptum, & qui nec per se, nec per alium seminat, nec per se, nec per alium metet: *Et qui parce seminat, parce, & metet*; nempe juxta ordinariam providentiam vult DEUS cooperationem creaturarum, & non vult, quod causâ secundâ otientur, sed quod unaquæque operetur, & concurrat in suo genere, non modo ad effecta naturalia, verum etiam ad supernaturalia ad quæ concurrere potest. Ergo quamvis DEUS de potentia absoluta possit illuminare, docere, atque ad se trahere homines non præcedente ullo extrinsecum Ministerio, & quamvis id interdum fecerit, ut fecit cum Moyse non curante tunc, nisi oves foci sui: cum Saule, & suis satellitibus volentibus prædere Davidem: cum Eliseo arante in duodecim jugis bovum, cum Matthæo vacanti rei nummarie, cum bino Apostolorum pari in piscationem incumbente, & cum Saulo Ecclesiæ hoste; Attamen ordinaria providentia præmittit extrinsecum Ministerium plantandi, atque rigandi in corde hominis, & postea succedit intrinseca illuminatio, & motio spiritus sancti, qui non solum prævenit nostram voluntatem per se immediate, sed etiam per extrinsecus personantem doctrinam, quam sua providentia disponit audiri à nobis, aut alio sensu percipi, ut disposuit, quod Cornelius audiret concionem Petri. *hic dicit tibi, quid de oporteat facere*: succurret ergo DEUS populis illis per media externa, nimirum per continuam Apostolicam prædicationem Henoch & Eliæ, qui prophetabant diebus mille ducentis sexaginta annis; prolixo hoc tempore totum orbem, aut saltem antiquum Romanum Imperium peragrabant, & partim verbis coram, partim scriptis, & fama sua cœlesti apud absentes, munient omnes, qui muniri voluerint adversus artes, & fucata miracula impostorum illorum. Item per sacrum Evangelium succurret

etiam, in quo legent, qui legere, & intelligere voluerint quicquid *docibiles DEI erunt*, imposturas esse, atque meras fabulas magna illa, & stupenda prodigia, quæ impostores illi edent, compescenturque, qui compesci voluerint, ne assensum præstent illis artibus diabolicis, quia legent Emphaticam illam Domini vocem: *Ecce prædixi vobis*, & illam. *Nolite credere*; qui autem Oraculum ante tot sæcula editum spreverit, sibi imputet: quoniam ex natura ipsa rei monitio tam anticipata, idonea est cohibendo homines, ne fidant eis personis, quæ tam anticipatè prædictæ sunt, & quidem ut Pseudoprophetæ. Unde sapienter scripsit Hilarius, *Ut Hilarius in igitur fides pestifero mendacio detrahi possit, admonitio præcescit*. Et prius dixerat Tertullianus conferens Dominum cum seductoribus, & insinuans viam, qua ab his poterunt sese explicare ultimi homines: *Quia prior eis venit, priorque documenta virtutum signavit, idcirco quasi in balneis locum, ita fidem occupavit posteris quibusque præcipuit*. Non ergo erunt destituti, sed bene muniti auxilio extrinsecum ultimi homines adversus Pseudoprophetas.

LIX. Sed quia subsidia hæc externa tametsi utilia, & plerumque necessaria, non sufficiunt, nisi DEUS interiori auri cordis loquatur, hac de causâ ne hominibus eis deficiant auxilia sufficientia, tum ut stent, tum ut resurgant, si semel lapsi fuerint, opitulabitur illis DEUS, sicut modo facit, multis miris, arcanisque modis loquens ad corda eorum, erudiens eos, ac de lege sua docens, aperiensque mentem, ut intendant his, quæ prædicta sunt in scriptura, quæque tunc audient à viris Apostolicis, & demum sua auxilia distribuens in circumstantiis loci, temporis, occasionum, personarum &c. juxta ordinem suæ providentiæ, ut modo etiam facit, aliis concedens, ut misericors Pater auxilia efficacia, aliis, ut severus iudex auxilia inefficacia: succurret item per internas Angelorum custodum inspirationes, ut nobis etiam succurrat. Ex quatuor his modis auxiliandi hominibus, quorum perditionem nunquam vult

vult DEUS, duobus per extrinsecum Ministerium lectionis ac prædicationis, & duobus per Ministerium intrinsecum inspirationum tum Angelicarum, tum divinarum, resultabit id, quod modo etiam resultat; nimirum, quod plurimi culpâ suâ obæcati, & non videntes, quæ videbunt, nec audientes, quæ audient, peribunt; multi cadent, sed resurgent, & non pauci stabunt constantes: quam diversitatē nunc etiam experimur. En quatuor modos, duos extrinsecos, licet nō sufficientes per præcisē, quāvis necessarios, & duos intrinsecos, quorum ille, qui ex solo DEO est oriundus, sufficiens est, ut homines illi ultimi firmentur in fide, & assensum non præbeant Antichristo, aut Pseudopphetis: Ergo qui assensum præbuerint præstigiis illis, culpa, & malo suo præbebunt; qui autem restiterint, gratia DEI resistent: Ergo fucata illa miracula, & prodigia Pseudopphetarum, quæ Christus Dominus, & Joannes prædicunt, non adiment eis hominibus libertatem indifferentiæ ad resistendum fortissimæ illi ultimæ tentationi.

LX. Dicitur præterea de hac quinta bestia, hoc est de Pseudoppheta vicario Antichristi, quod seducet mortales cunctos (nimirum, quorum non sunt scripta nomina in libro vite agni, ut paulo ante scripserat) propter signa, quæ data sunt illi facere. Et mox datum est illi, ut daret spiritum imagini bestie; Etenim aliud est ars, scientia, & potestas faciendi eaprodigia, & faciendi, quod Dæmones clam moveant oculos, manus, pedes, labia, statua, siue imaginis Antichristi, quam apud se habebit ille suus vicarius, ita ut vulgò existimetur imaginem illam habere spiritum, & respondere Oracula; aliud autem abusus hujus potestatis, seu pravus finis quem Pseudoppheta intendet: sicut aliud est potestas absolvendi à peccatis, & conficiendi Eucharistiam; aliud verò abusus harum potestatum, siue pravus finis intentus propter illarum usum; & sicut aliud est ingenium, nobilitas, doctrina, opulentia divitiarum, & dignitas; aliud horum abusus, & pravus finis per hæc intentus. Prima specificative, ac secundum se præcisē spe-

ctata sunt bona, & dantur à DEO, à quo, & ex quo, & per quem omne bonum habemus. Secunda sunt mala, & non nisi permissivè sunt ex DEO, qui nolens uti supremo suo Dominio fiendi irresistibiliter voluntates creatas, finit has in manu consilii sui, & melius judicat de malis benefacere, quam mala nulla esse permittere. Ergo quamvis repugnet, quod sit à DEO, tanquam à causa per se pravus finis illius vicarii Antichristi, abususque scientiæ, & potestatis ad faciendum illa prodigia per Ministerium Dæmoniorum, non tamen repugnat, quod scientia ipsa, & potestas secundum se, ut distincta à pravo usu, sit à DEO: Illud ergo datum est illi, & datum est illi, potest intelligi de datis, & dato à DEO, qui passim largitur hominibus dona naturalia, & supernaturalia, ordinaria, & extraordinaria, tametsi prævidat illos pessime abuturos eis beneficiis. 2. potest intelligi in eo sensu, quem notavi Decade 4. videlicet, quando sermo est de peccato non ordinario, sed specialissimè enormi, & valde extraordinario, solet scriptura uti verbis, quæ videntur tribuere DEO peccatum illud, non tamen tribuunt illud (quia mundi sunt oculi ejus, ne videant scientiam approbativā iniquitatem; & quia perditio tua Israel tantummodo in me auxilium tuum &c.) sed specialissimam illius permissionem, cujus sanè DEUS solus est author, ille namq; solus permittit peccata. v.g. loquentes cum DEO Apolloli dixerunt de Herode, Pilato, ac Judæis, quod conspirarunt facere, quamamodum tua, & consilium tuum decreverunt fieri, & DEUS non fuit profecto author Christicidii, sed specialissimæ solius præmissionis horrendi illius sceleris. Similiter dicitur Deus induraturus cor Pharaonis, decepiisse Prophetam seductorem populi, præcepisse semet ut malediceret David, & alia id generis facere; non quia DEUS sit causa vere, ac propriè horum, sed quia horum permissio est extraordinaria, & criminali hæc sunt specialissimè enormia, & insinuandi causa hanc enormitatem illamq; permissionis specialitatem, videtur scriptura verbis sonantibus quidem respectu auris non intelligentis DEUM

Apoc. 13. 14.

Ibid. v. 8.

DEUM esse authorem illorum criminum, sed non id significantibus apud mentem mediocriter saltem Christianam. Juxta hunc morem scripturæ potest dici illud *data*, & *datum*, non significare DEUM fore authorem artis, & potestatis, qua fungetur ille Pseudopropheta ad patrandum illa prodigia, sed solius permissionis, ut iniquus ille accipiat à Diabolo ex pacto inito, eam scientiam, & potestatem; cumque permissio hæc sit specialissima, & in ordine ad peccatum non ordinarium, sed enormissimè grave, idcirco utitur Joannes illis verbis *data*, *datur* sonantibus aliquomodo artes illas, & potestatem futuras à DEO, ut authore; attamen id non significantibus, sed solam specialitatem permissionis, enormitatemque peccati.

§. QUARTUS.

LXI. DEum semel, & iterum dicitur de hac quinta bestia, quod fecit adorari Antichristum, cui *Apoc. 13. 3. jns curata est plaga mortis. Item, quæ habet plagam gladii, & vixit.* Nimirum intuens paulo ante Joannes bestiam illam, quæ præfigurabat Antichristum juxta ea, quæ dixi num. 51. inquit, *Et vidi unum de capitibus suis quasi occisum in mortem, & plaga mortis ejus curata est.* Hæc crebra repetitio insinuare videtur, Antichristum suscepturum insignem aliquam cladem mari, aut terra, postquam ferocior, & potentior, sicut Anteon, resurget ope Diabolica. Unde subjungit Joannes *admirata est universa terra post bestiam.* Et adoraverunt Draconem, qui dedit potestatem bestie, & adoraverunt bestiam dicentes: *Quis similis bestie? Et quis poterit pugnare cum ea?* Videtur igitur, quod post acceptam, & reparatam insignem aliquam cladem per Antichristum, sequetur universalis acclamatio illius ab omnibus populis, saltem ab illis, quibus Joannes loquebatur, nempe ab illis, quibus Romanum imperium constabat; & videtur, quod tunc in pulvere terræ assurgat ille Pseudopropheta præfiguratus hac quinta bestia, quoniam post illam

R. P. Ulloa de Principio & Fine Mundi.

cladem, reparationem; atque universalem acclamationem, vidit surgentem à terra hanc quintam bestiam, & facientem quæ ex ipso Apocalypsis capite retuli, ipsam facturam in gratiam, & favorem Antichristi; Quod autem hic antequam potiatur universalis Monarchia, saltem antiqua Romana, siquidem *data est illi potestas in Ibidem. omnem tribum, & populum, & linguam, & gentem,* accepturus sit insignem cladem ex natura rei est satis probabile: Nam qui ex modicis principiis evadit ad universalem Monarchiam per multa, obstinata, & gravia bella, moraliter est necessarium, quod aliquando saltem accipiat magnam aliquam cladem, aut mari, aut terra, aut jacturæ alicujus sui exercitus, aut alicujus ex primariis suis ducibus, aut alicujus provinciæ aut urbis saltem capitalis. Id perenni experientia humanarum vicissitudinum constare videtur. At Antichristus ex modicis principiis (intelligitur quippe communiter sub typo illius cornu parvi, quod vidit Daniel) evadit ad universalem Monarchiam juxta verba Apocalypsis nuper data; Et hoc non continget absque multis, obstinatis, & gravibus bellis; Tum quia loquens Dominus de calamitosis eis temporibus Antichristi ait, *Audituri enim estis praelia, & opiniones praeliorum. Matth. 24.* Et rursus, *Consurget enim gens in gentem, & regnum in regnum,* quorum motuum artifex humanus non poterit esse alius, nisi Antichristus, qui dominio totius orbis Romani inhabitat, & quidem cum effectu: ergo. Tum quia Daniel loquens de hoc filio Diaboli præfigurato per illud cornu parvum, inquit, *Tria de cornibus primis evulsa sunt à facie ejus, hoc est tres reges humiliabit, & unus ex assistentibus aperuit Prophetæ; evellere autem, & humiliare tres reges non solet fieri absque magno molimine bellico; Cæteri autem reges, aut principes tunc futuri in orbe Romano virtutem, & potestatem suam bestia tradent. Vi, aut metu subacti.* Ergo ex natura ipsa rei est moraliter necessarium, quod Antichristo inferatur insignis aliqua cladem.

Aa

cla-

clades priusquam universali Monarchiâ potiatur. Et hoc tamen à magno Diabolo adjuvetur; Tum quia hic cooperabitur forsan illi cladi, ut ad se recurrat infelix ille homo, remedium, & reparationem virium querens, & sic magis sibi deditum habeat infelicem (& cum eo ceteros homines, mundanos) qui se à Diabolo restitutum redintegratumque videbit: quod insinuare videtur Joannes inquam post narratam curationem hujus plagæ adoraverunt Draconem, qui dedit potestatem bestie. Tum maxime, quia quidquid subsidii accipiat à Diabolo Antichristus, stabit decretum divinum. Divinum autem decretum est ob fines DEO notos, quod Antichristus magnam quandam cladem patiatur, quandoquidem non sine causa advertit Joannes quater in illo eodem capite, quod plagam accepit illa bestia, quæ figura erat Antichristi in uno ex suis capitibus. Igitur hæc toties repetita plaga mortis, & plaga gladii significare videtur, (cum dicatur suscepta in uno ex suis septem capitibus) quod jacturam faciet alicujus urbis, aut provinciæ capitalis, aut alicujus exercitus terrestris, vel maritimi, aut alicujus ex primariis ducibus, vel consiliariis suis, aut alicujus ex suis capitalibus artibus, vel idæis.

LXII. Nequè objicias, me dixisse supra, septem illa capita, quibus armata videbatur bestia repræsentans Antichristum, significare septem eos reges, quos memini n. 49. quorum omnium impietatem contra DEUM, & sævitiam contra fideles gestabit in capite Antichristus. Etenim insolitum non est, sed potius frequens in scriptura, quod in eodem textu, & contextu eadem vox habeat, & quidem cum elegantia, diversas significationes, sive allusiones: Ergo, quod septem capita bestię adumbrantis Antichristum significant septem illos reges primarios in ratione impietatis contra DEUM, & sævitie contra Ecclesiam fidelem, non impedit, quod

significant etiam septem duces primarios Antichristi, aut septem errores Cardinales, aut septem provincias, urbes capitales vel exercitus: & quod in aliquo horum ille male mulsetur, & plagam gladii, ac quasi mortis accipiat. Probo antecedens 1. Bestia, cui meretrix infidebat habebat capita septem; individuus hic, & singularis numerus significabat septenarios valde diversos, ut Joanni explicuit ibidem Angelus inquam, *Septem capita, septem montes sunt super quos mulier sedet*, (id est septem colles, super quos Roma illa extructa erat) *Et reges septem sunt*. Ecce iisdem verbis, & in eodem textu expressos septenarios valde diversos, unum montium, & alterum regum, qui profecto non sunt physicè entitative montes, 2. *Dimitte mortuos* (hoc est infideles, aut etiam fideles peccatores) *sepelire mortuos suos*, hoc est vitæ jam functos, quia certe nec peccatores vivi sepeliunt peccatores vivos, nequè vitæ defuncti alios jam defunctos vitæ. 3. *Omnis, qui biberit ex hac aqua* (en aquam elementarem, de hac enim loquebatur Dominus cum Samaritana, *sitiet iterum*; qui autem biberit ex aqua (en aquam spiritualem) *quam ego dabo ei non sitiet in æternum*, 4. Loquens Christus cum Patre de Apostolis, poscit: *Ut sint unum, sicut & nos* *unum sumus*: Ecce vox unum in eodem textu, atque per vocem illam sicut restricta significat unitatem dumtaxat moralem (cum Apostoli, utpote entitative inter se distincti, non essent capaces unitatis physicæ, ac realis in naturâ) & insuper unitatem physicam, & realem in eadem singulari natura, intellectu, ac voluntate, quam unitatem habent Pater, & filius: quod si ibi loquitur Christus de unitate, quam secundum naturam humanam habet cum Patre; hæc est unitas summa, quam creatura potest habere cum DEO; unitas, quam inter Apostolos poscebat, non erat unitas summa, quam Christus adhuc secundum naturam humanam habet cum DEO; Ergò subsistit, quod illa vox *sint unum, sicut, & nos*, in eodè brevissimo textu signi-

Math. 26.

significet unitates physice, ac moraliter plurimum diversas 5. *Non bibam amodo de hoc genimine vitis* (ecce vinum physicum, & reale) *donec illud bibam* (ecce vinum spirituale, hoc est ambrosiam, nectar sive delicias celestes) *vobiscum novum in regno Patris mei*, tametsi enim post resurrectionem interdum forsan biberit cum Apostolis physicum, & naturale vinum, utin hoc etiam sensu verificetur illud Petri: *Qui manducavimus, & bibimus cum illo, postquam resurrexisset à mortuis*; Ast cum illud obiter, ac solum ostendendi causa veritatem suæ resurrectionis in proprio suo corpore biberit, non bibisse dici potest: Quemadmodum

Act. 10. v. 14.

Luc. 24. 44. ipse apud Lucam dicit. *Hæc sunt verba, quæ locutus sum vobis, cum adhuc essem vobiscum*, quasi tunc non esset cum illis; sed tunc erat obiter, & quasi per transennam ut in hunc locum scribit Maldonado. Sufficiunt hæc quinque exempla ad ostendendum non esse in scriptura insolitum, quod eadem vox, in eodem textu significet absque vitio, quinimmo cum venustate, atque elegantia, res physice, ac moraliter distinctas: si plura volueris, ea invenies supra numero 1. & seqq. Ergo quod septem capita illius bestie significant septem reges, quos numeravi numero 49. non tollit, quod significant quoque aliquem ex illis septenariis quos paulo ante innuavi.

CAPUT V.

De Gog, Magog, atque de sociis.

Apoc. 19. 2. Thessal. 2.

LXIII. Hætenus dicta de Antichristo, & Pseudopropheta vicario suo, quorum finis erit, quod corpore, & anima in infernum ruent: *Provi missi sunt hi duo in stagnum ignis ardentis sulphure modo sufficiunt*: de Antichristo addit Paulus. *Quem Dominus JESUS interficiet spiritu oris sui*, (foran horrendo aliquo tronu, & fulmine, vel foran sicut Petrus interfecit Ananiam, & saphiram hujus uxorem) *& destruet illustratione adventus sui in eum*, sicut sol priusquam physice sit in horizonte sola illustratione sui ad-

R. P. Ulloa de Principio & Fine Mundi.

ventus, hoc est, *sola aurora* destruit tenebras, & fugat aves nocturnas. Alia disputari solita de Antichristo tacita prætermitto, quippe quæ obvia sunt apud bonos, & graves auctores, præsertim apud Perer Malvenda, Bellarminum, & Suarez. Restat agere de Gog qui interpretatur *rebellum*, atque de Magog, id est *detecto* atque de suis lateronibus, quorum omnium vitam, & necem describit Ezechiel duobus integris capitibus, & Joannes paucis, sed gravissimis verbis: Multa de his disputant Theologi inter explicandum capita hæc Ezechielis, & Joannis. Ego supra capite 1. n. 11. & iterum n. 31. jam dixi & tribus rationibus probavi (quartam addam n. 67.) Quod licet Antichristus sit Gog in sensu allegorico, & vice versa, ut dicebam Decade 4. attamen in sensu literalis hi duo erunt duo realiter diversa instrumenta primaria Diaboli, & quod Gog veniet post Antichristum, nempe in *novissimo annorum*, ut dicit Ezechiel, & rursus in *novissimis diebus*, cum Antichristus utpote regnaturus in ultimo quadriennio mundi, ante hoc quadriennium sit venturus: Neque te moveat, fore, ut magis grassaretur Diabolus tempore Gog, quam tempore Antichristi, si hi duo futuri essent diversi, quandoquidem solius Gog tempore dicitur solvendus magnus Diabolus, & ascensurus, ut seducat omnes gentes: Atqui magis sæviet, quando sit solutus, quam dum est ligatus, ergo si tempore Antichristi adhuc erit ligatus, & tempore Gog erit solutus, magis sæviet tempore hujus, quam tempore illius. Respondeo enim magis, & minus in diversis sensibus, sæviet tempore Gog *magis*, quia per se ipsum immediate, & non solum per alios Dæmones subordinatos sibi, pugnabit contra illas reliquias Ecclesiæ, quæ tunc superstites erunt post persecutionem Antichristi: sicut imperator exercitus totius in ultimo, & desperato conflictu soler per se ipsum dimicare, & non tantum per suos subalternos duces, & legatos. Illa enim innumerabilis collectio hominum seductorum ex toto orbe terrarum, ut ibi dicit Joannes,

Perer. Disp. Contr. Ant. Malvenda de Antich. Bellarm. lib. 3. de Roman. Pont. Suarez. c. Reg. Angl.

Ezech. c. 38. 49. Apoc. 20.

Apoc. 20.